

TRØNDELAG TEATER

I SAMARBEID MED RIKSTEATRET

Dyrene i Hakkebakke skogen

Eventyrspill i 14 bilder
av THORBjørn EGNER

PETTER PINNSVINS LILLE VISE

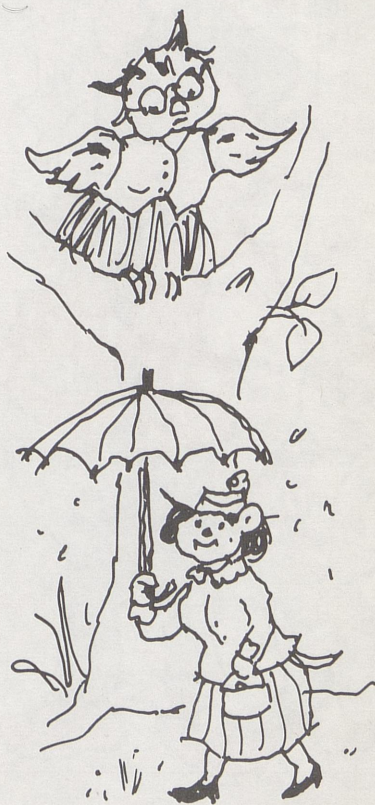
Snuse her
og snuse der,
nå må jeg
ha litt å spise.
Hei små mus
kom her – kom her!
Hør på Petter
Pinnsvins vise.

BESTEMOR SKOGMUS VISE

Når en liten mus skal ut å gå
må hun se seg for og passe på.
Det er mange her som ønsker at
få en deilig liten musestek
til middagsmat.
Kanskje blir det meg,
kanskje blir det deg,
kanskje blir det tralalei.

Gamle Ugle sitter i et tre
og hun passer på og følger med
og hun lurar nok på hvem det er
som går under denne store
paraplyen her.
Kanskje er det meg
kanskje er det deg,
kanskje er det tralalei.

Borti skogen er et revehi,
der går aldri noen mus forbi,
for der ligger Mikkel Rev på lur
og vil spise alle musene
som går en tur.
Han vil spise meg
han vil spise deg,
han vil spise tralalei.

Dyrene i Hakkebakkeskogen

Eventyrkomedie i fjorten bilder
av THORBJØRN EGNER
som også har tegnet dekorasjoner
og drakter

Musikk : Thorbjørn Egner og
Christian Hartmann

Regi : Ragnhild Hiorthøy

Koreografi : Peter Berg

Turnéledere : Knut Jensen/Harald Johnsen

Lys : Bjørn Høyem

Piano : Erna Bakkhaug

Dekorasjonene utført ved Trøndelag Teater
under ledelse av Anders Krigsvoll.
Draktene utlånt fra Nationalteatret.

Premiere 12. mai 1972

EN PAUSE

Mikkel	:	Finn Schau
Klatremus	:	Marianne Rolf
Morten	:	Ketil Egge
Harepus	:	Knut Jensen
Bakergutten	:	Hega Wendelborg
Kråke-Per	:	Karl Bomann-Larsen
Pinnsvinet	:	Erik Øksnes
Bonden	:	Erik Øksnes
Konen	:	Gørli Mathisen
Elgen	:	Harald Hasle
Bestemor Skogmus	:	Gerdi Schjelderup
Bamsefar	:	Harald Brenna
Bjørnemor	:	Torunn Lundsholt
Brumlemann	:	☆☆☆
Hunden Hannibal	:	Karl Bomann-Larsen
Stabbursmusa	:	Julie Øksnes
Tom	:	☆☆☆
Per	:	☆☆☆
Lise	:	☆☆☆

Handlingen foregår i vår tid.

VELKOMMEN TIL HAKKEBAKKESKOGEN

Morten Skogmus er den flittigste av de små dyrene i Hakkebakkeskogen. Han er en klok og fornuftig mus som samler nøtter og kongler og tenker på den dag i morgen. Hans gode venn Klatremus er helt annerledes, han liker best å bare dikte og synge og spille på gitar.

«De andre samler nøtter og har i sine hus – men jeg vil heller være en liten og doven mus – fadderullandei!» synger Klatremus om seg selv.

«Du skulle heller dikte en nøtteplukkervise, den ville være mer nyttig,» sa Morten til ham en dag. Hva svarte Klatremus til det? «Nytte meg her og nytte meg der – noen er og noen er ikke!» svarte han, og Morten skjønnte ikke riktig hva han mente med det.

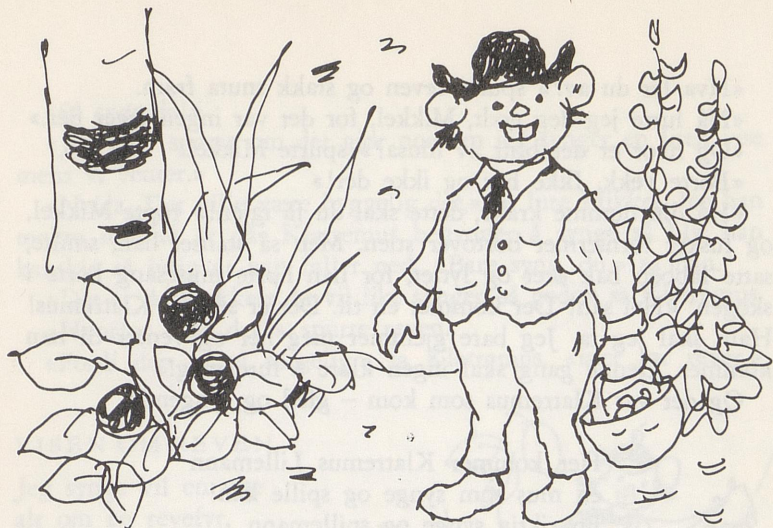
I Hakkebakkeskogen bor også Bamsefar og Bjørnemor og vesle Brumlemann, her bor baker Harepus og bakergutten hans, og her bor også bestemor Skogmus som er bestemor til Morten, og Ugla og Petter Pinnsvin og Kråke-Per og mange flere. Noen er snille og hyggelige, og noen er ikke så bra. Og reven er den verste. Han lusker mellom buskene og tenker ikke på annet enn å spise opp dem som er mindre enn seg.

Men heldigvis klarer de små nesten alltid å lure Mikkel – slik Klatremus og Morten klarer det en dag utpå høsten i første akt – da Mikkel er ute og snuser etter mat og synger sin vise og håper på en liten musestek:

Jeg heter Mikkel Rev,
har reve-nesegev,
og revesvans og vakker pels
og går på tærne hev.
Jeg legger meg på lur
i busker, stein og ur,
og snapper opp
hver liten museskropp
som går en tur,
Jeg sier «bøh!»
og skremmer muselurven
og roper:
«Gi meg det du har i kurven!»
Og sier musa nei
og prøver å fly sin vei – huit!
Så en og to og tre og – PLUPP!
– er musa spist av meg.

Når jeg går ut på jakt
i all min røde prakt,
har skogens alle småkryp
ikke stort de skal ha sagt!
Da skjelver de av skrekk
og flyr forskrekket vekk,
og alle er så redd for meg
fordi jeg er så kjekk.
Men hysj! – nå syns jeg
at jeg hører nogen!
Der kommer Morten Skogmus
gjennom skogen!
Vær stille alle der –
så gjemmer jeg meg her,
og ligger her med krumme tær
til han er ganske nær. Hysj!

Og det var ganske riktig Morten Skogmus som kom bortover stien, han hadde vært hos baker Harepus og kjøpt en kake. «Nå håper jeg bare jeg ikke møter Mikkel Rev på veien, for han er fryktelig,» sa Morten høyt til seg selv.

Akkurat da sprang Mikkel opp fra buskene.

«Hva var det du sa!» ropte han.

«Jeg bare sa: god dag, herr Mikkel,» svarte Morten forskrekket.

«Hva har du i kurven din?» spurte Mikkel.

«Det er bare en kake,» svarte Morten.

«La meg få den!»

«Nei, du kan ikke det, for min bestemor kommer på besøk.»

«Hit med kaka! sier jeg!»

«Nei,» svarte Morten og sprang innover. Mikkel løp etter. Tre ganger løp de rundt det store treet og Mikkel var snart like i hælene på Morten Skogmus.

Men Kråke-Per, som satt oppe i treet og så på, syntes synd på stakkars lille Morten og ropte så høyt han kunne. «Pass dere gutter – pass dere gutter! Det står en jeger like bak treet der!»

Mikkel bråstanset og så seg forskrekket omkring. «Da er det best jeg gjemmer meg,» sa han og sprang inn mellom buskene, mens Morten løp hjemover.

Da lo Kråke-Per: «Ha ha ha ha!»

«Hva ler du av?» spurte reven og stakk snuta fram.

«Nå lurte jeg deg godt, Mikkel, for det var ingen jeger der.»

«Og hvor er det blitt av musa?» spurte Mikkel.

«Borte vekk. Ikke her og ikke der!»

«Hå din dumme kråke, dette skal du få igjen!» ropte Mikkel, og lusket fornærmet bortover stien. Men så stanset han, smilte, satte labben bak øret og lyttet, for han hørte musesang borte i skogen. «Hei san! Der kommer en til. Det er sikkert Klatremus! Ham skal jeg ta. Jeg bare gjemmer meg her og venter til han kommer. Denne gang skal ingen klare å lure meg!»

Og det var Klatremus som kom – glad og syngende:

Her kommer Klatremus Lillemann
en mus som synge og spille kan!
En riktig synge og spillemann
det er Klatremus Lillemann!
Tralalalala tralalalala
tralalalala lalalalala!

Da fikk han øye på Mikkel: «Å hjelpe meg! Der ser jeg halen på reven!» Han løp mot det store treet, men Mikkel var like etter ham. «Nå har jeg deg!» ropte Mikkel, men innen han fikk sagt noe mer, satt Klatremus høyt oppe i treet. Mikkel forsøkte å klatre etter men falt ned igjen som en sekk. «Fillemus!» sa han.

Klatremus tittet ned på ham: «Er det ikke veldig sørgelig at rever ikke kan klatre i trær?»

«Ti stille med deg, jeg skal nok ta deg!»

«Hvor lenge skal jeg vente på det da, Mikkel?»

«Jeg sitter her til du faller ned, selv om jeg skal sitte her en hel uke.»

«Det var jammen lenge,» sa Klatremus. «Da tror jeg nesten jeg vil dikte en liten vise mens vi venter.» Han diktet og det var stille en stund. Så kikket han ned på reven og sa:

«Hallo Mikkel! Er du der!»

«Kom hit ned hvis du vil snakke med meg,» svarte Mikkel.

«Jeg liker meg bedre her oppe. Men jeg vil bare spørre deg om noe.»

«Så spør da!»

«Jeg ville spørre om det gjør noe om jeg synger en liten vise mens vi venter.»

«Neida. Det ville være hyggelig det,» sa lure Mikkel, for han tenkte som så at når Klatremus begynner å synge så blir han kanskje så ivrig at han faller ned. «Bare syng, du,» sa han.

«Det er ikke sikkert du vil like sangen så godt,» sa Klatremus. «Hvorfor ikke det?» spurte reven.

«Fordi den er så sørgelig,» sa Klatremus, «især for rever.»

VISEN OM REVEN

Jeg synge vil en vise
alt om en revefyr,
som gjerne ville spise
opp alle skogens dyr.
Og visen er så sørgelig,
og visen er så trist,
for bom fallera fadderullan dei.
Det gikk så galt til sist.

En dag da reven jaget
rundt skogens musehus,
han plutselig oppdaget
en lystig liten mus.
Nå tar jeg deg, sa reven,
men musa sprang av sted.
Og bom fallera fadderullan dei
satt musa i et tre.

Og det ble svært til leven
ja, det skal være visst.
Men bare vent, sa reven,
jeg tar deg nok til sist.
Og Mikkel tenkte med seg selv:
Jeg venter her ved tre
til bom fallera fadderullan dei
til musa faller ned.

Men Mikkel måtte vente
i både dag og natt.
Og vet du hva som hendte
den femte dag han satt.
Da Mikkel skulle reise seg
uti sin sult og nød,
så bomfallera fadderullan dei,
så var han jammen død.

Klatremus: «Var ikke det en spennende vise, Mikkel?»

Mikkel: «Det er det største sludder jeg har hørt.»

Klatremus: «Da skjønner ikke du deg mye på sang.»

Mikkel: «Jeg skjønner så mye som jeg vil skjønne, og nå spiser jeg deg snart opp.»

Klatremus: «Er du så forferdelig sulten da? Her skal du få en kongle å vente med så lenge.» (Klatremus slipper en kongle i hodet på reven.)

Mikkel: «Nå holder du opp med det der, ellers så...»

Klatremus: «Ellers så hva da?»

Mikkel: «Det kan være det samme.»

Så sa de ikke noe på en lang stund noen av dem. Reven begynte nesten å kjede seg litt, og Klatremus lengtet hjem til den gode sengen sin. Og da han tenkte på sengen, kom han også til å tenke på en liten vise som moren hans hadde sunget for å få ham til å sove den gang han bare var en bitteliten mus. Og – akkurat da han tenkte på musemor og voggevise, fikk han en god idé:

«Hallo Mikkel,» sa han, «nå skal du få høre en liten sang som jeg lærte av mora mi da jeg var liten. Kanskje du vil like den bedre enn du likte den første sangen. Hør nå!

So ro Lillemann – nå er dagen over.

Alle mus i alle land – ligger nå og sover.

So og ro og tipp på tå, sov min vesle pode.

Reven sover også nå – med halen under hodet.»

«Var ikke det en pen sang?» spurte Klatremus.

«Mm,» sa Mikkel, «den var ikke så verst.»

«Skal jeg synge den en gang til?»

«Det kan du godt,» sa Mikkel og gjespet.

Klatremus sang voggevisen en gang til, og etterpå tippet han ned på reven igjen og sa: «Skal jeg synge mer for deg rev?» Men Mikkel svarte ikke for han satt alt og snorket og sov. «Det var det jeg tenkte,» sa Klatremus til seg selv. Han klatret ned av treet, listet seg stille forbi reven og gikk glad og fornøyd hjemover.

Litt etter våknet reven.

«Det var en vakker vise du sang for litt siden,» sa han. Men han fikk ikke noe svar. «Mm, jeg vil gjerne du skal synge den visen en gang til,» sa han så høyt han kunne. Men enda var det ingen som svarte. Da ble reven ergerlig.

«Hei du, du skal ikke sitte der og late som du ikke er der, for jeg ser deg nok!»

Da ingen svarte på det heller, skjønte reven at musa ikke var der mer. «Søren også,» sa han til seg selv, «nå er jeg blitt lurt enda en gang. Den dumme musa fikk narret meg til å sove.» Nå var han sint. «Vel,» sa han, «da går jeg i stedet til bakermester Hårepus og spiser opp alle kakene hans. Det gjør jeg!»

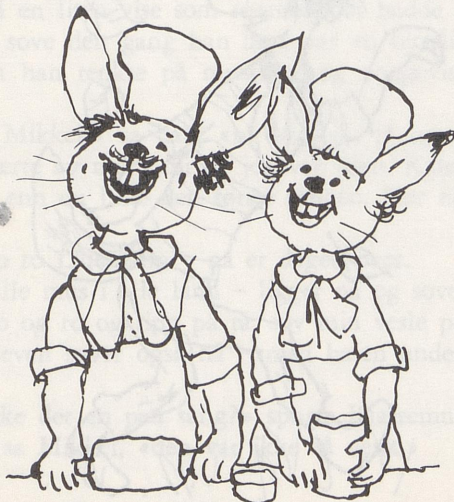
Så går Mikkel Rev til bakerbutikken. Bakergutten har nettopp bakt pepperkaker for første gang, men det var blitt noen rare kaker, for bakergutten hadde hatt en hel kilo pepper i pepperkakedeigen og så skulle det bare vært en teskje.

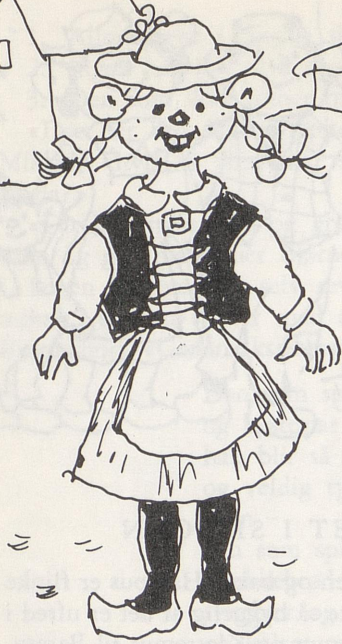
Men aldri så galt så er det godt for noe. Da bakergutten ser at reven kommer, setter Harepus og bakergutten fram på disken brettet med alle de dobbeltpeprete pepperkakene, og klarer sannelig å lure Mikkel ganske godt – et stykke ut i første akt.

BAKERMESTER HAREPUS

Bakermester Harepus
er en dyktig baker.
I sitt kakebakerhus
baker baker Harepus
mange gode kaker.
Her er kaker nok å få
for en hel familje
noen store, noen små,
noen er med sukker på
og noen med vanilje.

Harepus har wienerbrød,
kjeks og mazariner,
sukkerbrød med sukkerstrø,
hvetebrød med fuglefrø
og boller med rosiner.
Bakermester Harepus
har så gode kaker.
Gid jeg var en bakermus
i et kakebakerhus
hos en kakebaker.

STABBURSMUSA

Jeg er en fin stabburmus
dette er mitt stabburshus.
Her er mange fine skinker,
men de minker og de minker.
Når jeg vil kose meg litt
tar jeg en ørliten bit
og det gjør jeg hele dagen
og blir god og mett i magen.

VASKEVISE FOR SMÅBJØRNER

Vaske vesle Brumlemann
med klut og kost og såpevann,
Brumle skal bli fin og ren,
han skal bli så ren og pen.
Vaske her og vaske der
på stygge ben og svarte knær,
nei og nei! så svart du er
på alle dine tær.
Se på meg og så skal vi
skrubbe litt på nesa di
og så skal vi vaske litt
vesle øret ditt.
Vaske vesle Brumlemann
med klut og kost og såpevann.
Ingen bjørn i dette land
skal bli så ren som han.

DET STORE MØTET I SKOGEN

Men selvom Klatremus og Morten og baker Harepus er flinke til å narre reven, så er det ikke så hyggelig at det er ufred i skogen. Og en dag går Morten Skogmus og Klatremus til Bamsefar og klager over Mikkel – og også over Ugla og Pinnsvinet.

«I denne deilige skogen vår burde ikke dyrene ha lov til å spise hverandre,» sier Morten. «Gjør de det da?» spør Bamsefar.

«Ja, det gjør de,» sier Morten, «og reven er den verste. En stakkars mus kan snart ikke gå til bakeren engang uten å bli spist på veien.»

Det syns Bamsefar er for galt. Han innkaller dyrene i skogen til et stort møte ved det gamle treet. Alle kommer, og Bamsefar holder en tale om den deilige Hakkebakkeskogen og om hvor godt de kunne ha det der hvis bare alle kunne holde fred og være venner.

«Hvis alle her i skogen var gode venner, så kunne de store hjelpe de små og de små hjelpe de store, for det er mange ting som vi små kan, som dere store ikke kan,» sier kloke lille Morten.

«Det er så sant som det er sagt,» sier Bamsefar. Og Morten leser opp en lov som han og Klatremus har laget, den lyder således:

1. Alle dyrene i skogen skal være venner.
2. Ingen har lov til å spise hverandre.
3. Den som ikke finner mat selv, må ikke ta mat fra andre.

«Det der om ikke å spise hverandre er noe sludder,» sier Mikkel, «hvis vi ikke skal spise hverandre, hva skal vi spise da da?»

«Du kan spise gras og grønnsaker som vi andre gjør, det er sunn og god mat,» sier Bjørnemor, og det er nesten alle enige i.

Loven blir vedtatt, selv reven må stemme «ja», og det store møtet i skogen slutter med at alle sammen er med og synger Bjørnemors «Grønnsakspisersang». Den er slik:

Den som spiser pølsemat
og kjøttmat hele dagen
han blir så doven og så lat
og veldig tykk i magen.

Men –

den som spiser gulerøtter
knekkebrød og peppernøtter
tyttebær og bjørnebær
og kålrot og persille,
han blir så passe mett i magen
glad og lystig hele dagen
og så lett i bena
at han ikke kan stå stille.

Den som vil ha bare kjøtt
og spiser sine venner –
han blir så doven og så trøtt
og får så stygge tenner.

Men –

den som spiser gulerøtter
knekkebrød og peppernøtter
tyttebær og bjørnebær
og kålrot og persille –
han er så snill mot dem han kjenner
og får mange gode venner
og får like fine tenner
som en krokodille.

BRUMLEMANN BLIR RØVET

Det var jammen godt at dyrene hadde bestemt seg til å være venner, for en dag i annen akt blir vesle Brumlemann røvet av mannen og kona på bondegården. De var ute på revejakt, men så fikk de se Brumlemann som satt på en stubbe, og fanget ham og tok ham med til gården, og stengte ham inne på stabburet, for de ville selge ham til sirkus!

Det blir stor sorg i skogen da dyrene oppdager at Brumlemann er borte. Ingen vet hvor han er, men Mikkell klarer å snuse opp at mannen og kona har tatt ham med seg til bondegården. Mikkell kan ikke komme inn på stabburet for stabbursdøra er låst, og foran døra ligger den store vakthunden Hannibald. Men det greier Klatremus og Morten for de er så små, de lister seg under stabburet uten at hunden oppdager dem og inn gjennom et bittelite hull – og så er de der, og kan trøste Brumlemann og si at de nok skal klare å redde ham.

«Dette blir en vanskelig sak,» sier Bamsefar.

«Jeg tror jeg vet hvordan vi skal gjøre det,» sier Mikkell, «hør her: Det viktigste er å få vekk hunden, og det skal jeg klare. Og du Klatremus – kan du greie å få kroken av døra?»

«Det skal jeg greie hvis ikke bikkja er der.»

«Vel, da er saken klar,» sier Mikkel. «Hør nå her: Nå løper jeg ned til den andre siden av bondegården, og når jeg kommer dit, setter jeg meg ned og hylr så kraftig jeg kan. Da vil bikkja oppdage meg, og så farer den nedover bakken og bjeffer som han pleier. Og du, Klatremus, og du Morten: Med det samme dere hører at hunden løper etter meg, så piler dere bort til stabburet, vipper kroken av døra og løper avsted med Brumlemann!»

Og alt går akkurat etter planen. Mikkel uler langt bortefra, og hunden Hannibald farer bjeffende nedover bakken etter ham – Klatremus og Morten stormer fram til stabburet, vipper kroken av døra, redder Brumlemann, og løper hjem til skogen med ham – til Bjørnemor og Bamsefar.

Litt etter kommer også Mikkel heseblesende tilbake etter sin lange løpetur: «Det er det verste jeg har vært med på! Den fæle bikkja har løpt etter meg nesten rundt i hele landet. Men endelig slapp jeg fra ham nede ved det gamle revehiet, for der smatt jeg inn den ene veien og ut den andre, men det så ikke den dumme bikkja, og nå står den der og bjeffer enda.»

Da ler alle godt, og Mikkel får en god klem av Bjørnemor: «Ja, du Mikkel, du Mikkel, du er en – en... ja det er du det.»

«Dette gikk riktig bra,» brummer Bamsefar lykkelig.

«Sånn er det når vi alle holder sammen,» sier lille kloke Morten. «Hadde ikke reven og ugla og du og jeg og alle sammen vært venner, så kunne vi ikke ha reddet Brumlemann på denne måten.»

«Det er sant,» svarer Bamsefar, «og nå vil vi ha en riktig hurra-fest i skogen og feire det at alt gikk så godt, og at vi alle er så gode venner.»

«Da syns jeg vi skal slå sammen to gode ting og feire Bamsefars femtiårsdag med det samme, for den er omtrent på denne tida,» foreslår Bjørnemor.

Og slik endte alt i lykke og glede og hei hurra for Bamsefar og alle sammen.

BAMSENS FØDSELSDAG

I skogen skulle være fest
hos Bamsefar i lia,
for Bamse fyller femti år
omtrent på denne tia.
Gamle snille Bamsen vår
fyller femti år i år.
Hei hurra for bamsefar
som er så snill og rar.

Og dagen kom med fuglesang
det var et helt orkester.
Og Bamse gikk og hilste pent
på alle sine gjester.
Bamsefar!
God dag, god dag!
Det er Bamses dag i dag.
Hei hurra for Bamsefar
som er så snill og rar.

Av musene fikk Bamsefar
en kjærlighet på pinne.
Den kan du slikke på til vinteren
mens du ligger inne.
Den skal onkel Bamse ha
den vil smake veldig bra.
Hipp hurra for Bamsefar
som er så snill og rar.

Og Harepus og frue
hadde med seg fire krukker.
Og det var blåbærsyltetøy
med mye deilig sukker.
Syltetøy skal Bamse ha
det vil smake veldig bra.
Hei hurra for Bamsefar
som er så snill og rar.

Den store elgen reiste seg
og ristet litt på vamsen.
Og holdt en vakker tale
for den gamle snille bamsen.
Kjære gamle Bamsen vår
du er femti år i år.
Hipp hurra for Bamsefar
som er så snill og rar.

Og alle dyra klappet
for den veldig fine talen.
Og reven gråt en tåre
som han tørket bort med halen.
Gamle snille Bamsemann
beste bjørn i dette land.
Hipp hurra for Bamsefar
som er så snill og rar.

Men så sa vesle Harepus:
Se bamsen våres sover.
Da skjønte alle dyrene
at nå var festen over.
Det har vært en deilig dag
tusen takk skal Bamse ha.
Hei hurra for Bamsefar
som er så snill og rar.

PROGRAMMET ER LAGET AV THORBJÖRN EGNÉR